UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct. Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Cur non receperunt eum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-83011

Visual Library

rusalem vt complerentur dies assumptionis eius & Pascha celebraret de quo dixerat. Desiderio desideraui hoc pascha comedere vobiscum antequam patiar; & bibere calicem, de quo ait, Calicem quem dedit mihi pater non bibam illum? omnemque doctrinam suam patibulo roboraret: iuxta illud quod scriptum est: cum exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum: obfirmauit faciem suam, vt iret in Hierusalem. Obfirmatione enim & fortitudine opus est ad passionem sponte properanti. Vnde & Ezechieli, cui dixerat Deus. Fili hominis in medio scorpionum tu habitas & ne timeas eos: obfirma inquit faciem tuam: Et dedi faciem tuam aneam & frontem tuam ferream vt si forsan surrexisset contra eum malleus vniuersæ terræ, quasi incus durissima resisteret, malleumque contereret, de quo dictum est, quomodo confractus est & contritus est malleus vniuersæ terræ? Et misit nuntios, id est angelos ante faciem suam. Iustum enim erat vt Dei filio angeli ministrarent. Siue angelos Apostolos vocat: quia & Ioannes præcursor Domini Angelus appellatus est.

§. 4. Ciuitatem ipsam Samariam intelligo, quia in medio itinere erat. Nam in latino est constans lectio, Græca variant, Syrus habet *castellum*. Qui κώμην retinent eo argumento vtuntur quod mox additur. v. 56. *Et abierunt in aliud castellum* vbi noster κώμην legit. Quod sane probabilem facit eam lectionem.

VERSVS 53.

Et non receperunt eum, quia facies eius erat euntis in Ierusalem.

QVÆSTIO I.

Cur non receperunt eum?

Odium inter Iudæos & Samaritanos conciliabat superstitio.

§. 1. COmmune erat Iudæorum & Samaritanorum odium, ita vt alii aliorum opera non vterentur. Non tamen æqualis fuit in Samaritanis, quæ in Iudæis odiorum acerbitas. Iustior erat causa Iudæorum. Hæretici enim erant & Athei Samaritani, infestique Iudæorum oppugnabant religionem. Hic tamen alia causa proponitur. Nempe quod facies eius euntis πρόσωπον πορευόμενον vadens in Ierusalem. Religionis causa eo proficisci intellexerant, cum Samaritani in monte Garizin adorandum putarent. Ibi enim erat templum schismaticum à Sannaballat genero Manasse ædificatum. Ioseph. l. 2. Ant. c. 7. & 8.

V. 57. *Domine* omittendum; nam optimi latini & correcta editio, & Syrus omittunt, Græca variant.

V. 58. Caput, alia addunt *suum*, alia omittunt. Syrus addit, Græci fere omittunt vt & correcta editio. *Dixit* Græci addunt ὁ, καὶ, & multi latini, sed in correctis non est.

V. 59. *Ire & sepelire*, coniunctionem fere omittunt, correcta retinet. Ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι, melius ἀπελθεῖν, Syrus sine conjunctione legit. *Ibo sepeliam patrem meum. Vade & annuntia.* Coniunctionem retinet correcta editio, non Græca, nec Syrica.

VERSVS 54.

Cum vidissent autem discipuli eius Iacobus & Ioannes, dixerunt: Domine. Vis dicimus vt ignis descendat de cœlo & consumat illos.

QVÆSTIO I.

An Iacobus & Ioannes peccarint?

§. 1. VIndictam postulant, & eam quam Elias. Potest illa legitime, & sine crimine expeti, cum solius Dei honor, exemplum aliorum recta ratione ob oculos positum est. Quin & Christo rem commostitunt. *Vis dicimus?* inquiunt. Nec minor erat Christo illata quemadmodum Eliæ contumelia, nec minus vindicanda videbatur. Itaque Hieron. q. 5. ad Algasiam. Beda, Titus Bostrensis excusauit. Quinetiam Ambrosius excusat his verbis. *Nec discipuli peccant, qui legem sequuntur. Sciebant enim & Phinees reputatum ad iustitiam, quia sacrilegos interemerat, & ad preces Eliæ ignem descendisse de cœlo, vt prophetæ vindicaretur iniuria.* Tertull. de patientia, c. 3. Christi patientiâ propositam ait quam exercendam venerat. *Nec enim mentitus fuerat proprium, imo ipsius Dei contestatio spiritum suum in filio cum tota patientia collocantis. Nullum volentem sibi adhærere non suspipit; nullius mensam tectumue despexit. Atquin ipse lauandis discipulorum pedibus ministrauit. Non peccatores, non publicanos aspernatus est. Non illi saltem ciuitati quæ eum recepere noluerat iratus est, cum etiam discipuli tam contumeliosi oppido cœlestes ignes repræsentari voluissent.* Sui igitur status tale rationem habuit: non erat tempus seueritatis, sed clementiæ. Non quod non etiam seueritas Euangelio conueniat, vt apparet Actor. 5. 4. 8. & 1. Cor. 5. sed ut Christus venerat benignitate ad finem adductus vt haec esset libera Euangelii professio. Si enim meritos continuo fulminasset Samaritanos, partim errore superstitionis, partim odio gentis alienos, multo durius in Nazarenos, Pharisæos, Herodem, aliosque sæuire oportuisset, quos ad pœnam non poposcerunt. Ex hinc patet quo colligere mihi videor, magno illi zelo admistum non odium fuisse gentis odium: cum grauioribus Iudæorum delictis nihil tale optarent, peterentue.

V. 54. Græca adiungunt: ὡς καὶ Ἠλίας ἐποίησεν, vt & Elias fecit. Non est dubium Apostolos zelo vsos respexisse ad Eliam, ideoque ex margine videtur irrepsisse. Nam Ioannes & Iacobus Eliam viderunt cum eo. Cum igitur vltionem violati diuini honoris expetere liceat, re simpliciter spectata excusari posse puto.

§. 2. At Christus increpat δὲ ἐπιτιμήσας. Sed iam alias ostendi increpationem esse etiam hortantis. *Et Bitia dedit increpitans.* Non offenderat ille Reginam, sed nimium facilis, *impiger hausit.* Græci quoque ἐπιτιμᾶν vsurpant, cum culpa est, & cum vitare monent, aut interdicunt additis minis.

§. 3. Spiritum vocat animi impetum, qui aliquando à bono, aliquando à malo est. *Non venit animas perdere, sed saluare*, animas enim perdidissent, subita ignium deuocatione è cœlo. Nec Christus terrori esse voluit, quia tempus erat exinanitionis.

V. 56. *Animas* Latini, & Syri habent simpliciter, Græci addunt ἀνθρώπων *hominum*. Video eandem apud veteres varietatem. Tertullianus legit: *animas tantum*. Cyprianus animas hominum. Magis miror fuisse libros qui totum omittant. Beza & hæc omisit in quibusdam ait. *Comperimus autem hæc omnia*, καὶ εἶπεν αὐτοῖς οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματος ἐστε ὑμεῖς. ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι deesse in quibusdam *vetustis codicibus*. Atque hinc indies auctoritas tam eorum, tam laudatorum codicum fides apud me sublestior redditur.

VERSVS 61.

Et ait alter: sequar te Domine, sed permitte mihi primum renunciare his quæ domi sunt.

QVÆSTIO I.

Cur vocatus inducias petit?

§. 1. SYrus: *Valedicturus filiis domus meæ, & veniam. Illi qui domi sunt.* Τοῖς εἰς τὸν οἶκον μου. Alii, *quæ domi sunt*: ita correcta. Vltro se offert, tantum moram exiguam